

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 13 (328)

Fredagen den 30 mars 1894.

7:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam ..... kr. 5:— Iduns Modetidning jämte ko- lorerade planscher ..... 4: 50 Iduns Modét. utan kol. pl. .... 3:—	Byrå: Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr. Allm. telef. 61 47. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerspris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
--	---	---	--	---

Matilda Linden.

Det har nästan blivit ett talesätt hos oss för närvarande att gnata på vår opera och dess förment »dåliga krafter». Detta beror ytterst och mest icke på dess onekligen befintliga brister, utan därpå att den nuvarande operaledningen ej förstätt konsten att göra sig populär lika bra som den föregående, och den konsten betyder allt här i Stockholm. Den konsten förstod icke heller hr Willman — eller rättare fru Willman — så bra som hr Nordqvist, och därför var precis samma sak dålig under den förra och förträfflig under den senares regim, hvilka båda för öfrigt så till personal som repertoar liknade hvarandra nästan som två bär — eller, om någondera var rikhaltigare, så var det för visso hr Willmans. På samma sätt nu. Den närvarande säsongen är rikare på nyheter än någon annan under hela vår operas tillvaro, solistpersonalen nästan lika talrik som vid k. operan i Berlin, och om somliga af

de nya äro omogna, så äro dock väsentligen samma krafter kvar som under den föregående regimen (utom fruarna Östberg och Edling, hvilkas förlust naturligtvis icke operan rår för). Men ändå duger ingenting, i fall man får tro operans vedersakare.

Dessa vedersakare skola därför säkert bli högst förbluffade öfver undertecknads påstående, att åtskilliga af de uppgifter, som kunna presteras af medlemmar af den närvarande personalen, äro sådana, att man på dem nästan skulle vilja använda det ofta missbrukade ordet »fini», och att de skulle väcka uppmärksamhet på snart sagdt hvilken europeisk scen som helst. För att nu blott hålla oss till företeelserna under senaste året, så räknar jag till sådana prestationer hr Ödmanns Otello, hr Lundqvists Telramund, fröken Almatiss Fides, fru Sterkys Jolanta och fru Lindens Orfevs.

* * *
Matilda Jungstedt visade sig redan vid sina första steg på o-

Tala vänligt! För den trötte
Lik en hälsodryck det är.

Tala vänligt! Nästans börda
Du till hälften därmed bär.

L. S.

perascenen vara en ackquisition för densamma. Det var mot slutet af anno 88, som hennes figur, hållning och röst i Pantalís lilla parti i Mefistofeles väckte ett visst uppseende. Född den 13 okt. 1864 i Norrköping, hade hon där genomgått elementarläroverket för flickor, innan hon 1884 i Stockholm började sina studier för hrr Günther och Arlberg, i plastik vid konservatoriets elevskola samt för fröken Signe Hebbe.

Efter den lyckade debuten blef hon genast mycket använd och fick under följande året ej mindre än nio roller. Vid galaspektaklet på konungens födelsedag uppträdde hon som bergets drottning i »Den bergtagna», senare alternerade hon med fröken Holmstrand som Benjamin i »Josef» och gjorde fatbustärnans lilla parti i »Det var en gång». Mera lycka gjorde hon som Fredrik i »Mignon», där hon på ej oäfvat sätt imiterade den af lidne Robert Ohlssons lustiga petit-maitrefasoner, och som Niklaus i »Hoffmans sagor», den hon framställde som en vederbörligen ohängd slyngel och en typisk operettfigur. Den talang för det komiska, som hon i dessa uppgifter utvecklade, gjorde, att man trodde detta vara hennes egentliga gebit, och man blef därför öfverraskad af hennes Leonora och Amneris, där hon visade sig kunna bära äfven den tragiska masken med smak och uttryck, om hon än i det förra partiet icke nådde fröken Oselio uti genuint italienskt sångsätt, i det senare icke den samtidigt debuterande fröken Nordgren uti kraft och storslagenhet.

Mindre viktiga partier voro Hedvig i »Tell» och Puck i »Oberon» från samma år samt Emilia i »Otello» och Rose i »Lakmé» från följande år (1890), då hon äfven fick de mera maktpåliggande uppgifterna Nancy i »Marta» och Cherubin i »Figaros bröllop». Både i teckningen af den ystra kammarsnärtan och den barnsligt själfsväldige svärmaren och blifvande förföraren gick hon i Trebellis fotspår och betonade mera de hurtiga än de vecka dragen. Öfver hufvud har hon mycket, som påminner om Trebelli; det är samma harmoniska jämvikt mellan de vokala och sceniska krafterna, samma jämnhet och välljud i den djupa stämman, som dock hos Trebelli var starkare, liksom hela uttryckssättet liffigare.

I slutet af sistnämnda år reste hon till Paris, där hon på våren studerade för m:me Artôt och därunder äfven ändrade namn, i det hon d. 2 april vigdes vid operasångaren Emil Linden. Redan på hösten var hon tillbaka i Sverige och för den kommande vintern fästad vid hr Lindbergs operatrupp i Göteborg, där hon bl. a. uppträdde som Leonora, Carmen och Azucena. Men denna ram var väl trång för en talang af hennes betydelse, och den därpå följande säsongen 92—93 gasterade hon i Stockholm i en del roller, hvaribland Carmen, som här blef mycket omtvistad, i det man fann henne väl kylig och för litet förförisk, allt un-

der erkännande af hennes vackra sång. De excentriska karaktärerna torde i allmänhet ej väl lämpa sig för en så plastiskt anlagd natur som fru Linden. Denna plastiska förmåga kom däremot på ett ypperligt sätt till sin rätt i pantomimen »Den förlorade sonen» på Dramatiska teatern, och senare ha vi sett densamma skänka nytt intresse åt »Den stummas» rörande åtbördsspråk.

Från sistlidne höst har fru Linden varit engagerad vid operan härstädes och därvid fått öfvertaga en del partier efter den afgangna fröken Wolf, nämligen den blinda i »Gioconda», Lucia i »På Sicilien» och lady Pamela i »Fra Diavolo», samt dessutom utfört drottningen i »Hin ondes andel» och nu senast titelrollen i Glucks »Orfevs».

Vacker som en Apollo, har hon i sistnämnda parti förtrollat alla med sin plastik och sin sonora och värdade sång. Alla hennes bästa artistegenskaper komma där fram i sällsynt harmoni, och till och med en viss reserv, som är henne egen och annars stundom är en smula oläglig, blir fullkomligt på sin plats, när det gäller att teckna den grekiska måttfullheten i känsloutbrott. Om man kunde önska mera uppsluppenhet i hennes Nancy, mera lidelse i hennes Amneris, så kan man däremot i hennes Orfevs knappt önska någonting. Den hör tvifvelsutan till de mest helgjutna skapelser, som någonsin framställts på svensk operascen.

A. L.

I sjuksalen.

*Bjärt genom fällda persiennerna sila
Aftonens strålar dit in, där de hvilat
Plågornas offer.*

*Glimtarne leka på filtarn och tiljor,
Gifva de infallna kindernas tiljor
Rosende skiftning.*

*Bruten han ligger där, mannen som rycktes
Nyss ur den krets, där nödvändig han tycktes,
Där han var själen.*

*Bruten han ligger där utan förmåga
Gifva ett svar på den enklaste fråga,
Domnad och stilla.*

*Under den kraftlösa ytan arbetar
Själen likvisst, uti ängslan den letar
Lifsygätans mening.*

*Ord, som han nyss för en lyssnande skara
Slungat likt blixtar så skarpa och klara,
Genljuda tomma . . .*

*Och i den dödstyta ångestens timma
Kan af sin gärning han endast förnimma
Bjällrande klangen.*

*Något, ack något han ville dock gifva,
Fullöfligt, ärligt, som skulle förblifva —
Icke förklunga.*

*»Hjälpe mig Gud!» — i hans vändande kvida
Sakta en hand öfver pannan känns glida,
Sval och misskundsam.*

*Plötsligt formår han sitt värkande, tunga
Ögonlock lyfta och se på den unga,
Värdande kvinnan.*

*»Syster,» han hviskar . . . Och se, i det ordet
Hela hans brinnande syfte är vordet
Underbart slutet.*

*Och då hon knäböjer from vid hans sida,
Lifsygatan tydes i böneord blida:
»Fader, vår fader!*

*»Helgadt det namn, som förbrödrar oss alla.
Komme det rike, hvars gränser ej falla,
Grunder ej vackla.*

*»Segre den vilje, som svärdet ur skida
Mäktigt kan dra' och af eggarna smida
Fredliga plogar.*

*»Gif oss vårt dagliga bröd . . . Med hvarandra
Måste vi bedja och dela och vandra,
Själfriskt ej njuta.*

*»Herre tillgif oss . . . Man står icke ensam,
Skulden likt nöden är stor och gemensam.
Fräls oss från ondo!*

*»Frestelser locka . . . Som vänner i faran
Måste vi rycka ur bländande snaran
Irrande likar.*

*»Riket är ditt, äfven makten . . . » Här lade
maktlösa händer han samman och sade
Sakta sitt: Amen.*

Anna Knutson.

Kvinnorna och konsthistorien.

Vid flere tillfällen har i Idun framhållits, hur viktigt det är, att våra unga flickor efter slutad skoltid icke helt och hållet tillätas uppgå i ytligt sällskapslif; fastmer böra vi sporra dem till att allvarsamt fortsätta sin bildning och särskildt söka inverka på deras utveckling genom valet af lektyr. Vanligen kasta sig de unga damerna kritiklöst öfver dussinromaner, som fresta till allehanda illusioner och öfverspänt svärmeri. Goda förtäljningar däremot förfela ej sitt förädlade inflytande; men jämsides härmed skulle vi varmt vilja anbefalla mödrar och uppfostrarinnor att tillsamman med de unga flickorna odla ett studium, som mer än de flesta är ägnadt att bilda sinne och smak, nämligen *konsthistorien*.

Redan länge har denna vetenskapsgren erkänts tillhöra allmänbildningen, och man har beredt den en plats vid vårt lands läro-

säten samt i och genom densamma sökt vidga gränserna för den historiska, geografiska och litteraturhistoriska undervisningen. Men skolan kan likvisst endast gifva ett uppslag till studiet af konsthistoria: ett grundligare inträngande däri måste öfverlämnas åt den enskildes flit. På tal inom konstens olika områden får man så ofta höra utlåtanden, som helt visst förråda ytlighet mera än blygsamhet: »Jag förstår inte sådant där!» Nåväl, må man fullständiga sitt vetande och ej söka dölja sin sömnaktighet bakom denna tarfliga anspråkslöshet! Böra vi intresselösa gå förbi vår tids konstskapelser? Skall ej deras åsyn väcka vårt begär att göra oss förtrogna med deras väsen genom att jämföra dem med andra tidsskedens konstverk? Ett oanadt behag vinna alla resor, om vi genom sysslandet med konsten och dess historia lärt oss att se, om vår fantasi framför våra gamla städers historiska byggnadsverk väcker till lif en plastisk bild af gångna dagar, om vårt öga är nog öfvadt att rätt värdera våra muséers skatter. Bör ej åhörandet af en tonskapelse mana oss att fråga något närmare efter kompositörens lif och verksamhet, att söka förstå hans verk i belysningen af dess tidevarfs anda? Är det ej en skam, att vi knappast känna våra främsta konstnärers lefnadshistoria?

Konsthistoriens område är mångsidigt, och det lönar väl sin möda att med ledning af populärt hållna arbeten intränga i konstens och dess idkares riken. Man kanske vill invända, att sysslandet med de bildande konsternas historia ej erbjudes landsortens och småstädernas invånarinnor, hvilka icke ha tillgång till några muséer. Men i våra dagar gifvas mångfaldiga reproduktionsmetoder, som göra det konstnärliga snillets alster tillgängliga i äfven de vidaste kretsar.

Denna mottaglighet, detta skönhetsinne bör modern sträfva att väcka hos sina barn redan i unga år. Winkelmann säger: »Som den fantasi, hvilken i ännu högre grad är nödvändig för att fatta det sköna i konsten än i naturen, är mest brinnande under ungdomen, så bör hvarje anlag tidigt öfvas och riktas mot det sköna, innan den ålder kommer, då vi nödgas bekänna, att vi icke längre äga den.» Och därför, I mödrar, omgifven edra döttrar med konstens ädla frukter, lären dem att finna sin glädje i sköna bilder och konstverk, och försummen intet tillfälle att odla de unga kvinnornas ästetiska sinne.

Ty för hvarje kvinna borde ett så vidt möjligt utpräglat skönhetsinne vara ett känne- märke. Måste hon icke redan vid valet af sin dräkt taga det till råds? En ästetiskt bildad kvinna skall icke slafviskt underordna sig det allhärskande modet; hon kommer vid sin sträfvan att kläda sig tidsenligt alltid att förstå bringa sin dräkt i harmoni med skönhetsens och måttfullhetens lagar. Ofta skattar prydan af våra hem åt dagens förvända smak. Våra moderna, stilfulla möblemang lida ej sällan af en viss öfverlastning. Den konstnärliga smaken vet här att inslå medelvägen och upprätthålla den välgörande harmoni, utan hvilken till och med den elegantaste inredning verkar oskönt.

Heder vare husets härskarinna, om hon ådagalägger harmoni såväl i sin klädedräkt som i sin väning, i sitt uppträdande som i sitt tal och väsen. Ty visst är, att den inre harmonien påverkas af den yttre, att ästetiken öfvar inflytande på etiken. Pedagogerna ha länge erkänt, att en mäktig häftstäng till sedlig bildning finnes i ett utveckladt ästetiskt sinne. En ästetiskt bildad människa, hvilken ej tål

något oskönt, något som sårar ögat i sin omgifning, lägger skönhetsens måttstock äfven på sitt sedliga lif och låter behärskning och jämnvikt gälla som lag äfven för sina tankar och känslor.

Kvinnan är det skönas prästinna. Hennes sak är det att besjula den uppväxande ungdomen till frimodigt deltagande i allt upphöjdt och harmoniskt, som vår värld äger, att hos mottagliga sinnen tända och vårda sinnet för skönhet och konst.

Olika åsikter om äktenskapet.

En ung nyförlovad flicka:

Ett äktenskap bör väl vara ett fortsatt fröjdefullt samlif i förtroligt tankeutbyte till ömsesidig utveckling och förädlan.

En ung nyförlovad man:

Instämmer till alla delar.

En ung nygift fru:

Äktenskapet är ett andligt och lekamligt samlif, hvars mål är att med hvarandras hjälp uträtta något godt och nyttigt i världen.

En ung nygift man:

Hvad äktenskapet är? Det är ett himmelrike, ett paradisi!

En fru fem år efter bröllopet:

Ack, fråga mig inte, hvad jag tänker om äktenskapet! Jag vet bara, att det är en oafbruten strid för att behålla litet af ungdomens förhoppningar.

En man fem år efter bröllopet:

Hvad jag förstår med ett äktenskap? Intet annat än att kunna ha ett hyggligt hem att komma till efter slutadt arbete, friska, väl uppfostrade barn, en vacker och flink hustru, som aldrig plågar mig med brydsamma frågor, som lagar utmärkt mat och hvar dag har den färdig i rätt tid, som håller ordning och sparsamhet i räkenskaperna, och som alltid sträcker mig sin mjuka arm till hufvudgärd, när jag önskar det.

En fru efter tolf års äktenskap:

Äktenskapet är en läkekur. Använder man den oriktigt, tar man skada till sin själ. Men lär man att förstå den hemlighet, hvaraf kuren lyckliga utgång beror — den hemlighet, som också kan uttryckas i dessa enkla ord: Kärleken söker icke sitt — då blir den en hälsokälla, hvilkens friska kraft verkar välgörande för många.

En man efter tolf års äktenskap:

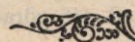
Äktenskapet är den institution, som danar individen antingen till en stackare eller till en människa.

(Nyläende.)

Pärmar till Iduns romanbibliotek

finnas nu att tillgå på expeditionen. Se närmare tillkännagifvandet i nummer 11!

Edith.

Skiss för Idun

af

Jane Germandt-Claine.

(Slut fr. föreg. n:r.)

Hon bodde kvar i fadrens lilla lägenhet, och den gamla fröken, som skött hushållet under hans tid, hade ännu tömmarne i sina händer. Man hälsade på där i huset som hos en kamrat, och det enda jag inte tyckte om var, att man inte kunde sätta sin fot inom dörren, utan att träffa Colta. Jag försökte förgäfvets tala förnuft med mig själf — jag kunde icke med honom, och likväl hade han allt för att behaga — först och främst en obetinglig lust att vinna världen för sig och så ett sätt, hvars förnämsta egenskap var, att det kom en att glömma, att han var så vacker — så där oklanderligt och regelbundet vacker, med dessa briljanta färger och denna dragens finmejslade fulländning, som man har så svårt att försona sig med hos en karl. Till Edith talade han med denna mjuka vördnad, denna på en gång medvetna och själfutplånande hänsynsfullhet, som verkar så starkt på kvinnorna, men trots allt detta misstog jag mig väl knappast på arten af det intresse, som drog honom till henne. Utan att det, som jag tror, var fråga om en formell uppgörelse dem emellan, betraktade hon sig som intresserad i alla hans företag, och med stöd af hennes kapital ingick han nya och vidsträckta förbindelser, som tvingade honom att högst betydligt utvidga sin affär. Släktingarna åsågo allt detta med en förskräckelse, som kom dem att begå en dumhet, ty en vacker dag förfrågade man sig hos herr Colta, om han erbjudit fröken Eurenus tillräcklig säkerhet, och det tjänade endast till att påskynda katastrofen. Samma dag hade han ett samtal med Edith, då han med den sårade själfkänslans förbryllande och upprörda hetsighet bad henne återtaga det kapital hon lämnat i hans händer, och resultatet kunde ju icke bli mer än ett. När jag gjorde henne ett besök ett par timmar efteråt, presenterade hon italienaren som sin blifvande man.

Det var denna upplösning, som blef ett så odödligt ämne till förtrytelse och begabberi inom hennes släkt, men jag förstod egentligen inte, att det låg något så ohjälpligt löjligt däri.

Vid den tiden var hon tjugusex år, och jag vet icke hvilken senblomstrig och själfull ungdom, som förskönade hennes ansiktes på en gång rörliga och behärskade drag. Hyn hade denna genomskinliga och sjuka hvithet, som man ser hos liljor, innan de vissna, ögonen voro blå med en skiftning i violett, som gaf dem en egen djup blidhet, och den stora munnen var sorgset leende med ett obeskrifligt tycke af vacker, förstående godhet. Ingen kunde vara mera fri från de vanföras vanliga fåfänga, men hon hade den gåfvan att kunna klä sig, att arrangera ett burr af tyll eller någon fichy, så att det nästan dolde hennes lyte, isynnerhet när hon satt hopkrupen i en af sina höga, djupa länstolar, där hennes gestalt knappast föreföll större än ett barn. Jag vet mer än en af mina kamrater, som kunde sitta i timal och prata med henne, och jag anser det mer än möjligt, att hon skulle kunnat ingifva en djup, immateriell passion.

Om Enrico Colta verkligen höll af henne, eller om han endast hade den barmhärtigheten

att låta henne tro det, visste väl ingen mer än han, men deras förbindelse tycktes vara lycklig. Mina vägar hade fört mig långt ifrån hufvudstaden, och jag hörde icke stort af Edith. Hon sände mig ju någongång ett af dessa bref, som man skickar sina vänner, när solen står högt uppe och nuet är öfverfullt, och mina svar voro skrifna under intrycket af att jag hade blifvit henne i det närmaste likgiltig. Det var till slut endast genom släktingarna jag då och då fick underrättelse om Coltas, och man var icke sen att tala om, att han slagit sig på vidlyftiga spekulationer och gjorde sin kur till hvarje kvinna som kom i hans väg. Jag visste icke hvad tro jag skulle sätta till alla dessa historier, men så får jag en dag se en notis med hans namn i en tidning. Han hade försvunnit. Rymt. Man trodde till Amerika. Omständigheterna voro de vanliga, undergräfd affärsställning, hotande ruin och vissa oklara bedrägerier, hvilka för öfrigt aldrig fullständigt kommit i dagen.

Det gjorde mig så innerligt ondt om Edith. Jag ville skriva, jag ville säga henne någonting till tröst, men du vet hur det är med dessa goda uppsåt — man finner aldrig de rätta orden, man är rädd att sára — och så tiger man. Jag plågades likväl af det medvetandet, att jag svek vår gamla vänskap, och när det nu helt plötsligt yppades ett tillfälle för mig att komma till Stockholm, tyckte jag det var, som om jag gått att försona en orätt.

Jag visste, att hon flyttat till Vasastaden och bodde hos sin gamla hushållerska, och i eftermiddags gick jag och sökte upp henne. Jag kan icke säga, hvilken förstämning som betog mig på vägen. Jag frös. Jag hatar dessa första höstdagar, då kylan tränger ända in i sinnet och människorna icke tyckas äga någon annan tanke än att krypa ihop i sitt skal. Jag vet icke hvad det låg för en tröstlöshet i själfva dagern. Himlen var icke klar och icke heller mulen, den var bara kall med någonting dödt, förbleknadt, aflägsat öfver sitt ogenomskinliga, kylösa hvalf, någonting obestämbart och hopplöst som en död fråga, hvilken icke längre kan förfära, men hvarpå det icke heller gifves något svar. Jag betraktade husraderna, som jag gick förbi, och människorna, som jag mötte och som skyndade från syssla till syssla, och allt det, som upptog mig och dem, hela den beständiga upprepningen af ett och detsamma, som utgör våra dagar och våra år, syntes mig så ändamålslös och så främmande som vore det något, hvarmed vi icke hade det ringaste att skaffa. Jag undrade för mig själf, hur jag och alla dessa hade tålmod att lefva, hur vi orkade att om och om igen knyta samma banala maskor i samma nät, hur vi så lugnt kunde finna oss i tillvarons vana, när sorgen väntar de flesta af oss och glädjens ögonblick äro så fåfänga som hade de aldrig varit. Hela tiden stod hon för mig, Edith, och jag skall aldrig glömma, hvilket medlidande som betog mig, när jag steg uppför den smala trappan i den nybyggda kasern med smålägenheter, där hon bodde. Det var den gamla hushållerskan, som kom och öppnade, och hon brast i gråt, när hon fick se mig.

»Det kan man kalla ett gladt återseende,» hördes en liten röst längst inne i den skumma våningens innersta lilla rum, där jag fann Edith. Hon satt eller halfåg i en länstol, som var ett af de få föremål, jag kände igen bland det, som omgaf henne, ingen dyrbarhet, intet konstföremål, ingenting som kunde erinra

om välståndet från förr. Själf föreföll hon mig mindre förändrad än jag väntat, såvida jag kunde göra mig reda därför, ty jag var rädd att betrakta henne alltför ihärdigt, men när jag tog ögonen ifrån henne, såg hon på mig med en blick, som sade: hvarför skonar du mig? hvarför låtsar du om ingenting? kan det då döljas att jag har lidit?

Vi talade om gamla tider, men med detta tvång, som gärna lägger sig öfver ett sådant samtal, då det finns områden, som man måste taga sig till vara att icke beträda; hon var kanhända mindre besvärad än jag, men ett par gånger, då den gamla hushållerskan, som stannat inne i rummet, syftade på Colta med ett par af dessa häntydningar, hvari kvinnorna äro mästare, och som icke tyckas säga något, medan de säga allt, såg jag, hur det tändes inne i hennes blick. Och då den gamla gått ut och vi blifvit ensamma, lutade hon sig tillbaka i stolen med ett sådant uttryck af trötthet, en sådan längtan efter hvila, som jag ännu aldrig sett i en människas ansikte. »Om hon ändå ville sluta upp en gång,» sade hon.

»Sluta med hvad?»

»Med att klaga på honom. Denna människa förstår inte, hur det plågar mig.»

Jag visste inte, hvad jag skulle tro. »Men Edith,» sade jag, »är du då så blind för honom.»

»Blind,» upprepade hon, »nej, jag är icke blind, men om han gjort mig dubbelt så mycket ondt, om han gjort lifvet dubbelt så tungt för mig, skall jag aldrig glömma, hvad jag har att tacka honom för.»

»Du — har du något att tacka honom för?»

»Ja,» svarade hon, »ja, det har jag. Hvad väntade jag mig af lifvet? Jag har aldrig vetat hvad det är att ha en dag af hälsa, min barndom var ett enda långt lidande, och jag har aldrig varit ung, aldrig som andra. Jag satt som en tiggare vid kanten af vägen och trodde mig höra till de utstötta, de utomstående. Och han har gjort mig lycklig. Han har låtit mig tillhöra de utvalda, dem, som varit älskade. Skall jag fråga efter, hur länge det räckte, om det varade i dagar eller år? Hade det så endast räckt en dag, en vecka, skulle jag inte köpt det för dyrt, om jag betalt det med mitt lif.

Du har kanske hört sägas, att han — älskade andra . . . Men hvad var då jag, att jag skulle kunnat hålla honom kvar? Jag kan inte betrakta mig i en spegel, utan att vända mig bort med förtviflan. Hvad har jag, som kunde fångsla honom, som kunde komma honom att för alltid se bort ifrån mitt yttre? Det var en tid, då han gjorde det, och kanske finnes det inte en kvinna, som någonsin smakat hänförelsen af en lycka sådan som min.»

Jag skulle inte kunna ge dig en föreställning om, hur vacker hon var i det ögonblicket. Dragen förvandlades, ögat fördjupades och klarnade, och det stod som ett sken om henne.

»Jag visste, att det icke skulle vara länge,» sade hon, »men det gjorde ingenting. Det var som när man har en god dröm och tänker: jag vet att jag vaknar, men låt mig känna mig lycklig till dess. Det gör att jag kan bära alltsammans, till och med att han lämnade mig . . . Nu komma de och beklaga mig för mina olyckor och tala om min förlorade förmögenhet och om min dårskap, som hämnat sig. Jag hör på och säger ingenting. Men om det stod att göras om nu, då jag

vet hvartill det leder, gjorde jag det utan tvekan, med samma svindlande känsla af glädje. Är jag icke rikare nu trots fattigdomen och saknaden och tomheten? Har jag icke haft mitt ögonblick af fullhet?»

»Jag vet icke, om detta skulle gjort samma intryck på alla,» sade min vän efter en kort tystnad, »men för mig låg det en fläkt af storhet i denna stackars lilla kvinnas ord.»

Jag tänker på hennes trista öde, på hennes lif, som troligen skall sluta i ensamhet och beroende, och jag beundrar henne, som kan lyfta ögat öfver skuggorna och dö med blicken fäst på den fläck, där hon en gång sett solen.»

För patience-amatörer.

Öfversten.

Två lekar blandas väl. Därefter uppräknas fyra högar med sju kort i hvarje, hvilka läggas i en fyrkant. Emellan de två öfversta högarna läggas ytterligare en med fjorton kort. Nästa kort i ordningen lägges såsom begynnelsekort; likaledes blifva alla andra kort af samma valör begynnelsekort i de andra högarna i den följd de komma. På dessa läggas sedan i stigande ordning, men utan afseende på färg de andra korten. På de fem uppräknade högarna transporteras fritt i fallande ordning, och korten uppflyttas härifrån på de nämnda begynnelsekort, när passande kort komma. Emellan de två nedersta högarna lägges det första kortet af de öfverblifna, som man behållit i handen. Passar ej detta på begynnelsekortet (i stigande) eller på någon af de fem högarna (i fallande), så nedlägges det följande o. s. v. När alla öfverblifna kort tillika med de fem högarna uppflyttats på begynnelsekort, är patienten färdig; i motsatt fall är den förlorad.

*

Fyrtio martyrer.

Med 2 kortlekar. Börjar på ess och slutar med kung, på svart kort lägges ett rödt och på rödt kort ett svart. 40 kort utläggas i 8 rader, således 5 kort i hvar rad, raderna börja uppfirån och gå nedåt. Essen läggas vid sidan, allt efter som de framkomma. Det understa kortet i hvar af de 8 raderna lägges om det passar på essen i stigande, svart på rödt och rödt på svart. Om något af de sista korten i de 8 raderna passa att lägga på hvarandra i fallande och hvarannan färg, få de påläggas hvarandra. Passar nu intet kort i de 8 raderna till esshögarne eller mot hvarandra, lägges af de kort man har i handen en talong, hvars öfversta kort alltid får användas.

Skulle någon af de 8 raderna taga slut, fylles tomrummet antingen med något af de sista korten i de 8 raderna eller med det öfversta kortet i talongen.

*

Kungarne sist.

Med 2 kortlekar, börjar med ess och slutar med dam samt går i färg.

1. 4 kort uppläggas till höger och 4 kort till vänster, under hvarandra, och de 2 raderna sammanbindas upptill genom 5 kort. I tomrummet läggas alla ess, alltefter de framkomma.

2. Om bland de 13 upplagda korten något kort ej passar i färg till essen, läggas nya kort på de föregående, ett på hvar hög, så att det alltid blifver 13 högar. Kortet få ej röras, förrän alla de nya 13 korten äro utlagda, och mellan hvarje påläggning ses noga efter, om något kort passar till esshögarne.

3. När alla korten äro utlagda, tages den första högen till vänster och genomses, om något kort passar till esshögarne, på samma gång får man taga det öfversta kortet af de andra 12 högarne, om det passar. På så sätt genomgås alla 13 högarne, men kungarne få ej påläggas.

4. Nu tages åter första högen till vänster och lägges ett kort på hvar och en af de närmaste högarne, så långt det räcker. När högen är utlagd, efterses, om något kort passar till esshögarne. På samma sätt förfäres med de andra högarne.

Om i högen, som skall utläggas, flere kort finnas än högar att lägga på, läggas de återstående korten i en talong bredvid.

5. Alla återstående korten i sista högen och i talongen genomses, om något kort passar på esshögarne.

6. Sedan läggas dessa återstående kort i 4 högar, och då 4 kort äro utlagda, efterses om något kort passar till esshögarne, kungarne bortläggas nu, allt efter som de framkomma, och påläggas sist.

I parti eller minut?

Det går en gammal sägen bland husmödrar, att det är stor besparing göra sina inköp i stor skala. De erfarna bland dem äro mångordiga om de summor, som sparas genom att köpa mjöl säckvis, socker i fjärding, smör i drittel och kaffe i bal; de söka visa, att ej så litet penningar stannar i börsen, om ägg köpas i mängd, när de äro billigast, och förvaras till den »dyra tiden»; kött köpes om hösten och nedsaltas, och sedan omtalas, att så och så många öre per kg blir kötted billigare än att köpa det bitvis efter gällande pris.

Medan alla dessa fakta kunna vara afsevärda för dem, som hafva stora skaffier, handkammare och källare, göra de emellertid den husmoder, som måste bebo en liten lägenhet, nedslagen och förstämnd. I hennes skafferi finnes ingen plats för en mjölsäck — kaffebal och sockerfjärding kan hon ej våga att ens drömma om, och hvar finna en vrå för en tunna potatis? När hon så läser eller hör alla dessa visa råd och beräkningar af erfarna hushållerskor, blir hon hjärtängslig och tycker sig vara en oduglig varelse, som förslösar sina hushållspenningar, i det hon köper kaffe, socker och mjöl per kg., potatis per liter och ägg tjogvis. Hennes familj behöfver hela veckan för att kunna äta upp ett halft får, men hvad gör det? Enligt bästa rön kan hon ju ej vara verkligt hushållsaktig, om hon ej köper sitt kött per styck.

Men efter någon tid börjar hon, om hon är en kvinna med eftertanke, inrätta sig så, som bäst passar hennes inkomster och utrymme, och skall komma underfund med, att det finnes lika mycken hushållning i hennes sätt att lefva som i grannens, hvilken har godt utrymme och större inkomster; ty otvivelaktigt finnas äfven fördelar i att göra sina uppköp i små kvantiteter. Gent emot så klara vittnesmål om motsatsen kunde en husmor tveka att göra detta påstående, om hon ej hade ett exempel i de sparsamma fransyskorna, som ha namn om sig bland alla nationer att ha minskat omkostnaderna och höjt hushållsaktigheten till en fin och behaglig vetenskap. En fransysk husmor köper aldrig sina förnödenheter i större kvantiteter; ej endast bröd och mjölk, utan äfven smör, potatis, mjöl, socker och kaffe m. m. d. köpes för dagen. Hon beräknar allt så noga, att det oftast om kvällen ej är så mycket kvar i skafferiet som räcker till den enklaste frukost. Italienerne följa samma sätt och lefva bokstafigen för dagen.

Alla våra svenska traditioner gå stiek i staf mot dessa exempel, men systemet har sina förtjänster, som måste erkännas, och kan med någon ändring godt tillämpas hos oss och det till stor fördel för sinnesro och hushållskassa.

Först kommer man underfund med, att det sparas mycket litet penningar att köpa specier i stora kvantiteter, och att de stora förråden lätt locka till slösaktigare användning — och det ej allenast af tjänarinnan. Den sparsamma husmodern frestas ofta af den fulla smör- och sockerfjärdingen att tillaga läcker-

heter, inför hvilka hon mer än en gång skulle tvekat, om hon först skulle kontant betalt in-gredienserna.

En annan fördel med minutköpet är att hon därigenom precis får veta hvad som åtgår för veckan, och om kaffe, socker, ägg eller smör för fort taga slut, är ej så svårt kontrollera, hvori felet består, och hon kan snart nog beräkna hvad veckans utgifter belöpa sig till.

Äfven sparas rätt mycket extra arbete genom att ej ha stora förråd. Ingen potatis, grönsaker eller äpplen att sortera för att skilja de ruttnande från de friska — det får grönsakshandlaren vidkännas; hans bod är den för-råds-kammare, hvarifrån alltid friska grönsaker hämtas. Smöret härsknar ej, och äggen smaka ej unkna, ty de förnyas ett par gånger i veckan; mjöl, kaffe, te och konserver äro alltid friska, och intet gammalt finnes, som måste ätas upp och »räddas» undan förstörelsen.

Äfven vid inköp af kött är billigast att ej köpa mera, än som behöfves för hvarje mål, ty hvad gagnar att köpa mera än som kan ätas upp? Alltid blir något öfver, och med någon öfving lär man snart använda det till raguer, kroketter m. m. Snart nog kommer man underfund med, att det ligger sanning i det på-ständet, att fransmännen äro de bästa kokkar och hushållare i världen. Må vi i detta fall likna dem.

Skånska i Småland.

Omslag.

Hon var i statens tjänst — expeditör gunås
I posten, och hon svärmade förstas
För kvinnans emancipation förfärligt;
Hon »Idun» höll och fann sitt lifskall härligt.

Nu staten i sin vishet ordnat så,
Att vid en smal pulpet placerats två —
Den ena hon, den andre han, och båda
I häftig kärlek föllo snart — af våda.
Hvad brydde hon sig väl om världens snack?
Uti hans famn — där låg hon i sitt fack!
Ett *Rek* blef hvart hans o! ett *Ass* hvart ack!
Och hvarje kyss, den brände het som lack.
Men ur sin lyckas dröm hon väcktes upp en dag,
Ty ovekligt hård var ödets lag:
Han kan ej gifta sig; för klen blir kosten:
Det finns för mycket kvinnor uti posten!

I ämbetsstol'n hon sitter stel och värdig,
Fast gråta högt af smärta hon är färdig.
Ej mera kämpar hon att göra kvinnan fri,
Ty hennes brustna lifshopp var att *bunden* bli.
Hj. Cassel.

Barnets namn.

Vanligen tar man valet af namn åt det nyfödda barnet mycket lätt. Är det det första barnet, då bestämma emellertid de lyckliga föräldrarna, i väntan på den glada tilldragelsen, detsamma ofta nog redan i förväg, redan innan man vet, om en liten flicka eller gosse kommer att hälsas välkommen till ljustet. Allt efter som den nyfödda blir af man- eller kvinnkön, uppkallas han eller hon efter den lycklige fadern, den fröjdefyllda modern, efter far- och morföräldrarna, efter faddrar och vänner, hvilka man vill visa en synnerlig ära.

Ligger då i själfva verket så mycket i barnets namn? Kan det ej vara likgiltigt, om det heter så eller så, blott det ej betynges med ett löjligt namn, för hvilket det i all sin tid får uppbara medmänniskors skämt och löje?

Med barnets namn begynner ock dess historia. Med namnet beteckna föräldrar, syskon, bekanta, lärare och kamrater alltid ett visst barn med dess dygder och fel, och allt efter som det ådagalägger goda eller dåliga sidor, nämnes dess namn med glädje eller kanske mången gång med stilla smärta. Ja, själfva namnet blir en bisak, men vikten ligger på, huru detta namn en gång skall nämnas, om barnet engång genom sitt lif skall förläna heder eller skam åt sitt namn.

Barnet hör sig så ofta nämnas vid namn af sin omgifning, att detsamma blir det likgiltigt till och med ur faders- och modersmunnan, och dock — när de en dag äro gångna hädan och höra hemma bland grafvarnes tysta beboare, hvad skulle det ej gifva för sällheten att ännu engång kallas vid namn af fader och moder med hela kärlekens värme!

Eller jag vistas sedan lång tid i en stor världsstad bland främmande människor, och äfven min närmaste omgifning känner mig endast vid mitt släktnamn. Men en dag hör jag mig på gatan, midt i den bullrande, brokiga mängden, tilltalas vid mitt namn på hemortens välkända dialekt. Just här bland främlingar syntes mig mitt namn så likgiltigt, emedan ingen intresserade sig för detsamma, men som härlig musik klingar det i mitt öra, då jag nu åter hör det ur en god väns mun.

Ja, det beror mycket på, hvar och när och vid hvilket tillfälle man hör sitt namn uttalas.

Aldrig synes vårt namn oss vackrare, än när vi första gången höra det från vårt hjärtas utkorade. Det är samma namn som förr, men den ton, hvarmed det uttalas af den älskade, innesluter en sådan rikedom af ömhet, förtroende och hjärtlighet. O, att de förlovade äfven som äkta makar måtte kunna uttala hvarandras namn med samma innerliga kärlek och hålla det lika högt i ära!

Med skuldmedvetande i sitt bröst förskräckes redan barnet, då det hör sig ropas vid namn af föräldrar eller lärare. Äfven Adam och Eva förskräcktes, sedan de smakat paradiset förbudna frukt, då herren kallade dem vid namn, och sökte dölja sig för hans ögon. Och hur mången, som begick ett brott, och genom flykt sökte undgå sitt straff, skulle ej önska att namnlös och okänd försvinna i ett främmande land. Och om han dock en dag blir igenkänd, så förfäras han vid blotta ljudet af sitt namn, som om redan däri domen uttalades öfver hans hufvud.

När vi därför vid det heliga dopet höra ett barns namn nämnas, må vi alltid uppsända en brinnande önskan för den späda: Må du aldrig behöfva blygas för detta ditt namn! Må du aldrig en dag behöfva häfva och förskräckas, när ditt namn nämnes!

Må vi en gång kunna säga som den döende fadern, hvilken kunde vittna om sig själf till sina barn: »Jag har sett goda dagar och onda, lifvets stormar ha aldrig brutit mitt mod, otack och misskännande aldrig rubbat min tro på det godas seger. Jag har rik och jag har fattig varit, men, Gud allena vare äran — jag har hållit mitt namn obe-fläckadt!»

Från Iduns läsekrets.

Det väsentliga i kristendomen.

Hvad var det för tillfällighet, eller var det ens en tillfällighet, som fäste min blick vid frågoafdelningen i ett af Iduns senaste nummer (nr 10)? Jag hör till det slags läsare, som sällan eller aldrig se åt nyssnämnda afdelning, men den här gången lät jag ögat glida dit och fann då under nr 1414 en fråga, som väckte många tankar hos mig. Först denna: på den frågan måste du svara! Och här är svaret.

Innan man frågar i Idun, brukar man i de flesta fall — åtminstone att döma af frågornas beskaffenhet — icke själf göra några kraftigare ansträngningar att finna svaret. Man reflekterar 1/2 minut, kanske icke ens det, finner intet svar och slutet blir: »Då tar jag och frågar i Idun».

Under nyssnämnda nummer frågar »Sofia»: »Hvad är det väsentliga i kristendomen, eller hvad menas med att vara kristen?»

Sofia (σοφια) var visserligen grekernas namn på visheten, men detta förtager ej mina farhågor, att frågan möjligen är en af det där vanliga slaget i Iduns frågoafdelning, af samma slag som den Fredrik den store en gång en passant framkastade till sin hofpredikant: »Säg mig i tre ord ett bevis för kristendomens sanning.» Och vore mina farhågor välgrundade, kunde jag affärda »Sofia» helt kort.

Hofpredikanten svarade endast: »Judarna, ers majestät.» och jag skulle kunna gifva Sofia till svar: »Din egen död är det väsentliga i kristendomen», eller »Du är en kristen, om du är beredd att i hvilket ögonblick som helst stå ansikte mot ansikte mot döden.»

Eller utveckladt: Kristendomen är till sitt väsen dödens motsats och äger därför i döden sin väsentliga betingelse. Den har sin betydelse endast därigenom att du måste dö, och har den ej varit af någon betydelse för dig förr, blir den det i det ögonblick, då du måste dö.

Detta är det negativa svaret, det som passar, om din fråga är endast lättsinnigt framkastad i syfte att tillfredsställa en ytlig nyfikenhet efter det mest trifvande svaret eller att frammana ett svar, som genom sin enfald skulle förskaffa dig ett löje.

Kristendomens positiva sida är oändligt rik, och intet i den är ovidensligt. Ur denna synpunkt skulle jag kunna svara: Allt hvad du vet eller känt om eller i kristendomen är väsentligt, och du kan ej någonsin medvetet underlåta eller underskatta något däraf, utan att i samma ögonblick upphöra att vara en kristen.

Ingen allmän regel kan uppställas: det är kristendom, och det icke. Kristendomen är individuell, ett för hvar enskild människa på ett särskildt sätt framträdande känneämärke. Det som står i öfverensstämmelse med den enes kristendom kan vara alldeles stridande mot den andres, och dock kunna bägge vara lika goda kristna.

Till och med den allmänna uppfattningen af kristendomen, i de punkter där en sådan är berättigad, är underkastad förändringar; hvad som i en tid varit kristendom, kan i en senare tid ha upphört att vara det och ersatts med något annat högre. Jag erinrar i förbigående om den kristne bonden, som bar ved till Huss' bål.

Ingen har kunnat definiera kärleken, emedan begreppet är för rikt att kunna sammanträngas i en definition. Kristendomens grundväsen är kärlek — oändlig kärlek — och därför liksom kärleken omöjligt att definiera. Vi bilda oss hvar och en sin särskilda uppfattning därom. Jag vill meddela dig min, för tillfället afklädd hvarje dogmtro. Men var säker, den vinner icke på att »frigöras» från dogmerna!

Samla allt godt, skönt, sant, ädelt, uppoffrande, kärleksfullt, du vet, tänk dig dessa egenskaper oändligt förstorade, befriade från all mänsklig svaghet, ordnade till ett harmoniskt helt, så finner du kristendomen. Följ skaldens råd:

»Geh' nur im Endlichen nach allen Seiten» så finner du det eviga!

»Men,» invänder du, »om detta är kristendom, då är ju ingen människa kristen!»

Ja, så är det också. Det vi skröpliga människor kalla kristendom, är endast en sträfvän mot kristendomen såsom mål. Endast en kristen i ordets fulla bemärkelse har hittills trampat vår jord.

Den som säger: jag är en kristen, gör anspråk på ett namn, som han ej har rätt att bära, och han förverkar alldeles hvarje anspråk på att an-

ses såsom kristen i jordisk bemärkelse, om han illaggar åt sin broder: men du är det icke.

Människan har icke i något ögonblick samma moraliska och intellektuella värde som i ett annat, likaså är hennes värde såsom kristen växlande för hvarje sekund. Den som menar: jag har varit kristen i ett, fem, tio år, misstager sig. I ett ögonblick är du kristen i nästa kanske icke; med ett ord, din kristendom är lika momentan som ditt tänkande och handlande.

Kristendomen har existerat på jorden i snart 1900 år, ja, i dess egentliga betydelse är den lika gammal som världen själf. Den har under ärtusenden predikats på jordens flesta språk, den äger i detta ögonblick millioner uppriktigt tillgifna anhängare för att nu ej tala om dem, som med munnen eller i kyrkboken bekänna densamma, och dock är den så okänd, att man frågar efter den i Idun, liksom man frågar efter ett flossamönster eller efter ett giktliniment! Jag klandrar ej, att man spörjer, än mindre den som gör det. Ty jag måste väl förutsätta, att frågan är allvarlig. Jag illustrerar endast Kristi ord:

»Men få äro de, som känna mig.»

Sophus.

Ur notisboken.

Från furstinnan i Rom. Kronprinsessans krafter ha under senare tiden något ökat, så att kronprinsparet nästan dagligen kunnat företaga längre promenader i vagn. Dock har kronprinsessans allmänna tillstånd i öfrigt under senaste veckan varit mindre tillfredsställande, hvarför några planer för den närmaste framtiden ännu ej kunnat uppgöras, utan kronprinsessan kommer att tills vidare kvarstanna i Rom.

Ett lärarinnehem. Längre har en plan att i Stockholm få till stånd ett lärarinnehem sysselsatt en del personer, som känna och intressera sig för lärarinnornas ansvarsfulla och mödosamma kall. Det första praktiska beviset på detta intresse föreligger nu, i det nyligen en komité bildats, med ändamål att söka upprätta »Ett internationellt lärarinnehem i Stockholm».

De flesta af utlandets större städer ha sedan flera år tillbaka haft att uppvisa sådana hem, afsedda för lärarinnor och deras jämlingar, där dessa mot en måttlig afgift finna en tillflyktsort under den tid, då de äro utan arbete och söka sig ny anställning eller äro i behof af hvila. Det projekterade hemmet i Stockholm skulle inrättas efter ungefär samma plan som det i Wien. Dess syfte skulle vara att lämna en fristad åt så väl svenska som utländska kvinnor af den bildade klassen, synnerligast dem som egna sig åt lärarinnekallet.

Svenska kvinnor skulle där kunna vistas kortare eller längre tid, och det inses lätt, hvilken välsignelse det skulle vara för dessa arbetande unga kvinnor, hvilkas tillgångar ofta äro högst begränsade, att för billigt pris kunna erhålla ett hem, då de äro nödsakade att vistas i hufvudstaden någon tid, vare sig för att hospitera vid skolorna, studera slöjdundervisning och andra undervisningsgrenar eller se sig om efter plats.

Utländska lärarinnor, som naturligtvis i än högre grad behöfva det skydd, som ett hem erbjuder, skulle i detta »home» finna en tillflyktsort under de mellanperioder, då de äro i saknad af sysselsättning. Äfven de utländskor, som i Stockholm inneha anställning, skulle där känna sig ha en fristad, där de alltid kunde påräkna ett stöd, intresse, råd och hjälp i sina bekymmer. Där skulle de äfven ha en samlingsplats, där de funno vederkvickelse och förströelse tillsammans med sina landsmaninnor.

Att insamla medel för betäckande af hemmets uppsättning och för att betrygga dess existens under de första åren är den nybildade komiténs första uppgift.

En mindre grundplåt har redan blifvit insamlad inom för saken intresserade kretsar i hufvudstaden, hvarförutom föreningen »Union internationale des amies de la jeune fille» i Schweiz, under hvars beskydd lärarinnehem blifvit upprättade i flera af Europas större städer, utlofvat ett blifvande »home» i Stockholm sitt understöd och sitt intresse.

Komitén är sammansatt af följande personer: m:me Millet, fruarna A. Schutthess, K. Bohman, M. Frestadius, D. Schwartz, W. Uppström och A. Wi-

kander, fröknarna L. Andrie och T. Geijer samt pastor Ostermann.

En soaré för insamlande af medel till detta ändårbereides till i början af april.

Friherrinnan Emma Sparve, född Munk-tell, vår framstående porträttmålariinna, har nyligen afslutat ett porträtt af hr Hugues Le Roux, den kände franske författaren, hvilken, som man påminner sig, föregående somrar gästade Sverige. Porträttet exponerades här om dagen i Galerie Petit för en elegant publik, mest bestående af damer, och beskådades och kritiserades med stort intresse; det skall med flera andre af friherrinnan Sparres arbeten sändas till vårens salong å Champs de Mars.

Den svenska slöjden i Neapel gör goda framsteg. Förutom i Instituto Froebeliano undervisar fröken Victoria Appeltoft nu äfven i en annan läroanstalt, Sor Orsola. Elevernas ålder är temligen växlande, nämligen mellan sex och — sjuttio år. De yngsta gossarne följa Eva Rodhes modellserie, de öfriga jämte ett antal lärare och lärarinnor Nääs' läroverksserie. Alla tyckas vara särdeles intresserade.

Teater och musik.

Kungl. operan. Till förmån för k. teaternas pensionskassa gafs den 22 och 23 dennes »Under Stuarts fana», skådespel på vers i 5 akter af Francois Coppée, öfvers. af Ernst Lundquist. Det sällsynta tillfället att få se ett stycke, representerande det stora skådespelet, hade till premiären lockat nästan fullt hus, och det lifiga intresse, hvarmed stycket följdes, visar tillfyllest, att publiken mycket väl har sinne för denna ädlare konstart. »Under Stuarts fana» är också ett skådespel, som måste fångsla alla och en hvar, såväl genom de däri framställda karaktärerna som genom den stämningsfulla poesi, som genomgår hela dramat.

Skådespelet — som det tyckes, särdeles väl öfversatt af hr Lundquist — behandlar på klingande alexandrinsk vers den unge prins Karl Edvard Stuarts misslyckade försök att med de trogna skotarnes tillhjälp åt sig återeröfra sina faders tron. Prinsen är sålunda hufvudpersonen i stycket. Men jämte honom och af nästan ännu större vikt för dramat stå den blinde tiggaren Angus och hans sondotter Maria, båda personifierande det trogna och ofrevilliga Skotland. Den blinde Angus väcker fosterlandskärleken till lif hos sina landsmän och eldar dem till strid för den återkomne tronpretendenten, och den unga hängifna Maria offerar, ehuru oskyldig, sin heder och sitt lif för att rädda den lättsinnige prinsen, som hon med den renaste kärlek älskar. Till hufvudpersonerna höra äfven lord Fingal, prinsens trognaste stöd inom den skotska hären, och dennes maka, lady Dora, hvilken faller offer för prinsens förförelsekonster. Dessa hufvudrollers innehafvare — hrr Skånberg (prinsen), Hillberg (lord Fingal) och Örtengren (Angus) samt fruarna Sandell (Maria) och Fahman (lady Dora) — löste i allmänhet ganska förtjänstfullt sina uppgifter och rörde äfven lifligt bifall härför. Bland bipersonerna torde böra nämnas hr Enwall som den trofaste och redlige högländaren Duacan samt fröken Swanström som den sistnämndes sinnesslöe broder Joe.

Främst af alla förtjänar dock hr Hillberg det varmaste erkännande från alla vänner af sann och ädel konst, för det han upptagit och inöfvat detta skådespel. Vi hoppas också, att det intresse publiken lagt i dagen för detsamma, skall stå som en maning för vederbörande att ej låta det stanna vid blott detta försök, utan att hädanefter ett aldrig så litet rum åtminstone måtte lämnas åt det högre skådespelet. Bristerna i utlörandet af det nu gifna dramat, särskildt beträffande konsten att tala på vers, bero naturligtvis på ovana hos skådespelarne, hvilka ju så godt som aldrig fått ägna sig åt sceniskt arbete af denna art. Öfning ger nog äfven här både färdighet och riktigt uppfattning.

Fjärde symfonikonserten gafs påskdagen å k. operan inför fullsatt salong och under anförande af förste hofkapellmästaren Conrad Nordqvist, hvilken nu liksom vid nästföregående symfonikonsert blef föremål för en storartad hyllning. Konsertens inlednings- och avslutningsnummer utgjordes af tvänne klassiska verk, som alltid med förtjusning höra, nämligen Mozarts symfoni nr 2 (g-moll) och Beethovens tredje Leonora-ouvertyr. Båda erhöilo ett alldeles förträffligt utförande, och symfoniens tredje sats, den hänförande menuetten, måste omtagas. Pro-

grammet upptog därjämte, utom hr Stenhammars nyaste pianokonsert, ett par andra ganska förtjänstfulla svenska kompositioner, nämligen Introduction och fuga af E. Ellberg och Sommarnatt af B. Beckman, båda för stråkorkester. Fru *Edling* sjöng för öfrigt vid god röstdisposition en cavatina ur op. »Euryanthe» af Weber.

Matiné gafs påskdagen i Berns' salong. Som matinégifvaren försummat sända oss biljetter, oaktadt vi på förhand omnämndt hans matiné, skulle vi nu kunna anse oss ej behöfva lämna något vidare meddelande om densamma. För de aktade och framstående förmågors skull, af hvilka matinégifvaren lyckats erhålla biträde, och hvilka han uteslutande har att tacka för, att en så talrik publik infunnit sig, vilja vi dock göra ett undantag. Flera af de uppträdande förtjäna särskildt tack, för det de föredrogo nya, fört här ej utförda saker. Sålunda fick man tillfälle höra ej mindre än trenne nummer ur Leoncavallos opera »I Medici», nämligen en serenad och en romans, förträffligt föredragna af hr *Lundqvist* och signora *Labia*, samt en stor duett, sjungen af signora *Labia* och hr *Ödmann*, i hvilken duett bristen på orkesterackompanjemang dock gjorde sig synnerligen märkbar. En synnerligen anslående nyhet var en trio ur Saint-Saëns' opera »Phryné», i hvilken fru *Sterkys*, fröken *Frödin* och hr *Ödmanns* vackra röster sammansmälte till en bedärande ensemble, som framkallade det lifligaste bifall och föranledde trios omtagande. Fru *Sterky* sjöng för öfrigt under stormande bifall en vacker serenad af A. Sterky, Kjerulfs »Min skat» samt ett par extranummer, i hvilka hon ackompanjerade sig själf på pianot. En melodios och välklingande aria ur den under inöfning varande operan »Falstaff» af Verdi föredrogs smakfullt och elegant af fröken *Frödin*. Fröken *Holmstrand* var af opasslighet hindrad att uppträda, hvarför hr *Lundqvist* i stället beredvilligt sjöng Svedboms bekanta ballad »Sten Sture», som vanligt målände och karaktäristiskt. Stormande applåder framkallade signora *Labia*, då hon med sin härliga stämma enkelt och varmt på god svenska sjöng »Djupt i hafvet». Fröken *Hultings* utförande af ocean-arian ur »Oberon» förtjänar erkännande: denna aria torde dock ännu vara för mycket fordrande för den unga sängerskan. Hr *Vallenius* sjöng några finska och ungerska folkvisor, i hvilken genre han som bekant excellerar, och hr *Lundmark* väckte bifall med en romans ur op. »Hertig Magnus och sjöjungfrun» samt »Nöcken» af Kjerulf. Programmet första nummer, utförd af matinégifvaren, hade saklöst kunnat uteslutas.

Operasångaren *Johannes Elmlid* gifver i morgon lördag konsert i Musikaliska akademien med biträde af fröknarna *Selma Ek* och *Alfhild Larsen*. Programmet är förträffligt, och vi förespår fullt hus.

Fru *Lilian Sanderson*, en af kontinentens mest berömda sängerskor, konserterar härstädes den 7 april med biträde af violinisten *Charles Gregorowitsch* och pianisten *Hans Brüning*.

Aja.

Berättelse af *Georg Nordensvan*.

(Forts.)

Aja skrattade, hon såg ut att vara vid godt lynne:

»Jag har alls inte 'skjult mig'. Tvärt om! Vet ni, tack vare den här unge gentlemannen har jag varit med om oerhörda saker. I förgår kväll på en väldig atelierzwyck hos monsieur *Gasque*, symbolisten. Hvar herre fick ta med sig en dam, och monsieur *Richert* tog mig. Det var en splittergalen tillställning.

Man känner pariserartisterna, det finns inte maken till galningar. Men 'lifvad' var det. Till sist auktionerades den öfverblifna maten bort. Jag ropade in en färstek . . .»

»På krita,» inföll *Richert*.

. . . och den festade vi på i går uppe hos mig. Improviserad frukost för hvar och en, som hade väderkorn och kom upp. Men nu ska ni höra! Där var en lustigkurre, som hette *Bigot* eller hvad det var, och han bjöd oss på maskis i morgon, privat artistmaskis på hans

atelier rue *Vaugirard*. De vackraste modeller, som finnas i Paris, komma dit.»

»Ja, man skall se allt och välja det roligaste», skämtade *Aja*. »Här i Paris lär man sig att taga vara på ungdomen och att hålla humöret uppe. Döden på dig väntar en gång i lifvet — tids nog att hänga läpp då.»

Var det inte anlagdt på *Edvard*, detta ystra uppträdande, allt detta ordande om hur hon roade sig i *Richerts* sällskap, alltid i *Richerts* sällskap? För att bli mig kvitt, skulle *Edvard* kunna tänka. För att ställa upp en öfverstiglig mur mellan honom och henne — det var jag öfvertygad om. Hur var det hon sagt åt mig den där kvällen, sedan hon talat om honom, om sin förtviflan öfver att inte få göra allt hon kunde för honom? »Jag vet hvad jag vill och jag kan göra hvad jag vill», hade hon sagt. Jag var nu öfvertygad om, att hon skulle drifva sin föresats igenom, kosta hvad som helst.

Det var på ett uppenbart ostentativt sätt, hon efter kaffet tog *Richert* under armen, nickade farväl till oss andra och hoppade ut vid hans sida.

Man kunde inte annat än medgifva, att de passade för hvarandra, de två, båda lika outtröttliga och omätliga, när det gälde att roa sig, lika lefnadslystna och pojaktiga. I *Richert* hade *Aja* träffat en kamrat efter sitt sinne.

De andras tankar gingo säkert i denna riktning. *Norrmannen* hvisslade belåtet, den lille kandidaten såg sig omkring med triumferande blickar — »hade jag inte rätt?»

Edvard satt blek och tyst, *Emma* hade tårar i sina ögon.

Hvad skulle följden bli af detta?

10.

Några dagar efter denna kväll kom jag från *Odéon-teatern*. Jag dref framåt *Boulevard St. Michel* och gick in på *Café Rouge*, som vid denna tid på natten var proppfullt af folk.

Där var musik, som ingen hörde på, där rökte damerna — hvilket inte plägar hända på kaféer i Paris — och där fördes den mest lifliga och högljudda konversation. Här var en helt annan publik än på boulevardkaféerna på norra *Seinestranden*, här var det *Quartier Latins* ungdom, som härskade och angaf tonen.

Här såg man studenter af öfverklass, ungdomar med världsvana och i korrekt elegans, några i frackkostym som det mondaina parisare ägnar och anstår, blaseradt bleka och tunnhåriga, men här funnos också oklippta genier, klädda med genial värdslöshet, här funnos landliga plugghästar med benadt och slätborstade hår, halfgamla och luggslitna filosofer, som voro hemma här på kaféet, läste alla tidningar och kallade gäster och kypare vid förnamn. Här syntes morgondagens ministrar, snillen och små ämbetsmän och vid deras sida en och annan blek skönhet i modern värdräkt, men andra helt hvardagstrefliga och enkelt klädda unga flickor, alla gladlynta och ingen sömning.

Man spelar kort eller domino, men man dricker föga, tidningarna gå ur hand i hand och äro ej lediga ett enda ögonblick, man diskuterar ifrigt politik, litteratur, dagens frågor. I en krets deklamerar en morgondagens *Baudelaire* en dikt för kamraterna. Vid ett annat bord håller en framtidens *Gambetta* ett ljuvande politiskt tal, och i kretsen borta i hörnet skrattar man åt en ny *Rochefforts* sarkasmer.

Moln af tobaksrök, intet armbågsrum i trängseln och litet emellanåt nya gäster, som häl-

sas med välkomstskrätt och kvickheter och som skaka hand med herrar och damer öfver lag.

När jag skulle gå, får jag se *Edvard*, som sitter ensam vid ett bord, instängd bakom en krets af det framtida Frankrike. Jag nickar till honom och frågar, om vi få sällskap norrut. Hvarpå vi tränga oss ut på gatan.

Han hade varit ute och gått och förrirat sig ända hit bort på rive gauche. Det var således så, han nu tillbragte sina kvällar, då det ej längre var lönt att vakta fröken *Borgström*.

Men han var inte den, som gaf mig sitt förtroende så som hon gjort. Han föreföll trött och tanketom, och det var jag som hufvudsakligast fick hålla samtalet vid makt, medan vi gingo i den ljumma natten öfver *Pont des Arts* genom *Louvre*, öfver boulevarderna och vidare uppåt vår trakt. Då vi fingo syn på *Café des décadents'* brokiga skylt på *Rue Fontaine*, föll det mig in att vi skulle titta in där — det hände alltid, att man kunde uppsnappa något, och han behöfde förströelse.

Också här inne i det rymliga artistkaféet var proppfullt af folk. Vi kommo från studenterna till artisterna, från *Quartier Latin* till *Clichy*, från *Verlaines* milieu till *Villettes*. Också här var väsen och stöj och minst af allt någon trötthet eller blaserad liknöjdhet. Tidningar såg man föga till här, och inte var det politik, man grälade om, men väl om salongsjurn.

Aftonens skuggspel var längesedan slut och ridån nedfälld för den lilla scenen. Nu endast pratade man, skämtade och skrek. Också här funnos boulevardlejon och eleganta damer i siden, men rockar af fjorårets mode voro mera allmänna än skräddarens nyaste konststycken.

Många af ugherrarne hade damer med sig. Flera af flickorna voro anspråkslöst, men nått klädda. Men där funnos också andra, som klädt sig extravagant, i dräkter, som utgjorde en vild och löjlig karrikatur på de nyaste moderna, men alltid med smak och med stil äfven i öfverdriften. Något som missklädde henne hade ingen på sig.

Och rundt omkring oss en vild färgbalett på väggar och tak. En tom fläck var ingensstädes att upptäcka. Groteska bizarrerier målade hvart man såg, uppslupna fantasier, en konst, som storskrattade, slog kullerbyttan och räckte lång näsa, som bar sig allt annat än anständigt åt, men som likväl aldrig blef plump eller simpel.

La femme var ställets gudinna. La femme, iklädd röd baret, cigarett och en väldig japansk parasoll — men ingenting mera. La femme åker skridsko, klädd i en väldig boa, som bildar ståtliga ornamentala linier rundt omkring henne, muff och höga kängor — och för öfrigt ingenting. La femme på guldgrund, i höga svarta strumpor, höga handskar och en liten mask för ansiktet — för öfrigt ingenting, annat än orden »hors concours» målade som skylt på guldgrunden. Bizarra kompositioner, karrikatyler af ställets kypare, dekorativa fantasier i målning och skulptur, där röda jättehunnar gingo igen litet öfver allt, liksom den svarta katten på *Chat noir*. Burleska fantasterier, en ohejdad ström af tokerier i pariserstil, allt måladt med schwung och franskt pojkllynne.

»Det här är fin-de siècle lika väl som fröken *Borgströms* atelierfest,» sade jag.

»Jag tycker det är vämjeligt,» sade *Asp*. »Det är att förnedra konsten. Hvad skall det bli af dessa pojkar, som uppfostra sig till konstnärer i sådan luft?»

Försändes öfver många sorter. Begär priskurant! hela riket.

SPISBRÖD,

Stockholm.

C. W. SCHEUMACHER

Kgl. Hofleverantör — 17 Norrlandsgatan

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

17, Stockholm.

Tandläkare dr Geo. Forssmans
Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 nya preparat för tändernas vård.

»Vämjligt eller inte,» menade jag, »så har det sin karaktär för sig, och jag tycker det borde ha sitt intresse för en målare att studera det parisiska ungdomslynnat, som är så olika vårt och så olika tyskarnes. Inte vill du väl bedöma den franska konsten efter det här skojet. Och du får inte glömma, att dessa nattdaddarne inte äro de enda, som komma att uppbära morgondagens konst.

För resten så vet du, att ungdomen i Paris arbetar med mera nerv och energi och uthållighet än man hemma hos oss har en aning om att man kan arbeta.»

Men han hörde inte på mig.
 »Det äcklar mig alltihop,» fortfor han.
 »Det är så långt ifrån allt naturligt och friskt, som en dekadansgeneration kan vara. För resten, hvad ha vi för gemensamhet med parisarne? Vi äro inte lika dem, och vi göra bäst i att inte ta dem till mönster. Jag har fått nog af det, jag reser min väg.»

Jag afbröt honom: »Kom, så gå vi.»
 När vi kommo ut på gatan, frågade jag:
 »Reser du?»
 »Ja, jag far hem.» Han gick tyst en stund. Men när Moulin Rouges röda kvarnvingar blefvo synliga i fonden af gatan och vi ej hade många steg kvar att gå, sade han:

»Det är nyttigt att studera här, jag nekar inte till det, det vore dumt att neka till det — nyttigt att se och samla intryck. Men man blir inte en ny människa, om man också lär sig måla på ett nytt sätt. Och det vore alls inte glädjande, om man det blefve. Det är sina inre möjligheter och ingenting annat, man har att bygga på.

Hur som helst, jag passar inte här. Allt är för jäktande här, man drunknar i alla nya

strömningar och vet hvarken ut eller in. Det går så långt, så att jag med verklig saknad kan tänka mig tillbaka till lugnet i lilla Düsseldorf. Där visste man inte af några slitningar — där visste man, hur hvar sak borde målas, och så gjorde man det så godt man kunde så som man blifvit lärd.

Ja, du förstår, att jag inte menar det jag säger — det är bara ibland, när jag är trött och utled vid mig själf — när jag fått kassera veckor och månaders arbete och hvar dag som går irriterar mig i allt högre grad, tills jag i ren desperation, bara får att känna, att jag duger till något, målar en småsak, som jag vet att jag kan måla, men som jag inte vill visa för någon af kamraterna... Då kan jag sakna gamla Düsseldorf — fast det var en håla och fast här är lif och utveckling. Jag flyttar hem på allvar, så snart jag sett salongen.

Jag har ett anbud hemifrån, att öfvertaga en målarskola i — jag får ännu inte säga hvar, det är i en af de större städerna, och jag får inte tala närmare om planen, det är fråga om ett aldeles nytt företag. Det är en månad, sedan jag fick förfrågan om saken. Först tänkte jag svara nej genast, men nu svarar jag antagligen ja. Det kommer för oss alla en tid, då vi inte skjuta ifrån oss en befattnings, som medför den fördelen, att man har sitt kvartal i kontanter att lyfta fyra gånger om året.

Om jag inte blir något som målare, så kan jag åtminstone bli en duglig lärare. Och jag kan hjälpa till att söka sprida en smula intresse för konst där hemma i Kråkvinkel. Då skulle jag på lediga stunder måla studier för mitt eget nöje, och dem skall ingen få se

— utom någon gång, då jag inte kan afhålla mig från att utställa midt ibland de unga. Då skall man kanske rycka på axlarna åt mina försök, men man skall erkänna att det fins själ och vilja och vördnad för naturen i den efterblifnes arbete.

Man kan inte ge mer än hvad man har att ge.» (Forts.)

Kvartalsprenumeranter

Idun och Iduns Modetidning

uppmanas att ofördröjligen förnya prenumerationen, enär upplagornas storlek i god tid måste bestämmas och senkommande löpa risken att bli utan ett eller annat af kvartalets första nummer.

Prenumerationsprisen ställa sig som känt på följande vis:

	tre kv.	halft år:	ett kv.
Idun med illustr. romanbibliotek.....	3: 75	2: 50	1: 50
Iduns Modetidning med kol. planscher.....	3: 75	2: 50	1: 50
Iduns Modetidning utan kol. planscher.....	2: 25	1: 75	1: —

Innehållsförteckning.

Matilda Linden; af A. L. (Med porträtt). — I sjukalen; poem af Anna Knutson. — Kvinnorna och konsthistorien. Olika åsikter om äktenskapet. — Edith; skiss för Idun af Jane Gerandt-Claine. (Slut fr. föreg. nr.). — För patiencesmatörer. — I parti eller minut? Af Skånska i Småtand. — Omslag; af Hj. Cassel. — Barnets namn. — Från Iduns läsekrets: Det väsentliga i kristendomen, af Sophus. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Aja; berättelse af Georg Nordensvan. (Forts.) — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.
 Bidrag mottagas med tacksamhet.

Charad.

Ut ur en kvalmig mitt första gick
 Flickan ensam i aftonens stund.
 Omkring rabatternas blomsterrund
 Syntes hon vandra med tankfull blick.

Plötsligen såg hon då vägen stängd
 Ut af mitt hela, som yfvigt stod,
 Och en doft, aromatisk och god,
 Spreds från dess blad och dess blom-
 mors mängd.

Men ifrån stänglarnes gröna fann
 Hon en susande hviskning förnam:
 »Ingen släppa mitt andra här fram,
 Förren hon säger sin karestas namn.»

Flickan gjorde ett glädtigt språng.
 »Pytt, fick du veta't, du blomsterflock!
 Uppå mitt tredje det börjar dock,
 Mer skall jag säga en annan gång.»

F. M. C.

Urgåta.

Om siffrorna utbytas mot bokstäver så får man:

- 1, 2 Ett betydelsefullt ord.
- 1, 2, 3 Ett gossnamn.
- 1, 2, 3, 4 Ett kvinnonamn.
- 3, 4, 5, 6, 7 En individ af en människoras.
- 4, 5, 6, 7 Första person præsens af ett verb.
- 5, 6, 7 Första person præsens af ett annat verb.
- 6, 7 Dativform af ett personligt pronomen.
- 6, 7, 8, 9 Ett kvinnonamn.
- 9, 10, 11 En fågel.
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 En nu lefvande skriftställarinna.

Edde.

Omkastningsgåta.

a	a	a	a	a	a
b	b	b	b	d	d
e	e	g	h	h	i
i	l	l	l	l	n
n	o	o	o	r	r
r	t	t	v	ä	ä

Omflytta bokstäfverna i ofvanstående kvadrat, så att raderna, lästa från vänster till höger, bilda:

- 1) Stad i Spanien.
- 2) Kvinnonamn.
- 3) Hvad man i nödfall får bruka.
- 4) Hvad våra förfäder ofta voro ute i.
- 5) Ny fabrik i vårt land.
- 6) Stad i Columbia (Amerika).

Äro dessa ord rätt funna, så bilda bokstäfverna i rutorna 1—6 och 7—12 namnen på två i vår historia kända kvinnor.
 E. Weis,

Prokøp.

- 1—5 Hvad som bidrager till din upphöjelse.
- 2—5 Hvad du godt kan smälta.
- 3—5 Sentimental interjektion.
- 4—5 Les beaux restes.

Aritmogryf.

1	5	16	12	10	15	9	10
2	6	13	11	19	4	2	13
3	2	6	6	7	9	20	2
4	5	13	19	9	21	18	18
5	12	12	7	3	7	2	16
6	13	14	3	4	12	2	16
7	9	6	13	2	19	19	2
8	2	13	1	7	19	3	22
9	14	17	13	19	16	5	12
7	9	18	16	15	9	3	5
9	15	10	15	19	15	4	7
10	2	5	10	13	15	23	22
7	10	2	16	4	5	6	6
8	7	19	13	15	2	16	7
11	13	4	11	9	8	2	13
9	7	16	19	5	16	5	12

Begynnelsebokstäfverna, lästa uppför och ned, bilda namnet på en mycket spridd tidskrift, och slutbokstäfverna, lästa nedifrån och upp, namnet på dess ledare.

- 1) Mansnamn, 2) folkslag, 3) bergslott i Europa, 4) fågel, 5) tjänstetryck, 6) något i pressen förekommande, 7) deltagande (ett annat ord för), 8) benämning på tiggare, 9) skol-

term, 10) från latin lånadt uttryck i affärlifvet, 11) stad i Japan, 12) yrke (vetenskapligt), 13) djur, 14) namnkunnig statsman (afiden), 15) forntida skrifter, 16) tvänne mansnamn.

Finska.

Sifferlogogryf.

- 1, 6, 3, 4, 5: För barn.
- 4, 5, 3: För böcker.
- 1, 2, 5, 4: För gesäller.
- 1, 6, 4: För familjeläsning.
- 6, 3, 4: För sjön.
- 1, 4, 3, 6: För läckergom.
- 5, 6, 3: För studerande.
- 1, 2, 3, 4, 5, 6: För hälsan.

Kalla K.

Palindrom.

Mitt hela rättfram många nämns i gudasagens blad.
 Men omvänt: stormen stundom tycks utöfver land och stad.

Lisa.

Lösningar.

Logogryfen: Morgonstund, torg, morgon, nos, dan, tung, ton, Rom, storm, mos, sto, och, so, mus, ost, rot, Don.

Charaderna: Påskafton, Krutkrussin.

I fyllningsgåtan: Elise Hwasser. 1) Eksjö, 2) Ludde, 3) insjö, 4) Sonja, 5) Ersta, 6) hosta, 7) Wolga, 8) Adolf, 9) semla, 10) soffa, 11) Erika, 12) rofva.

Diamantgåta:

v
 b e t
 . b a n a d
 v e n e d i g
 t a d l a
 d i a
 g

